

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

ZAGÓRZYCE

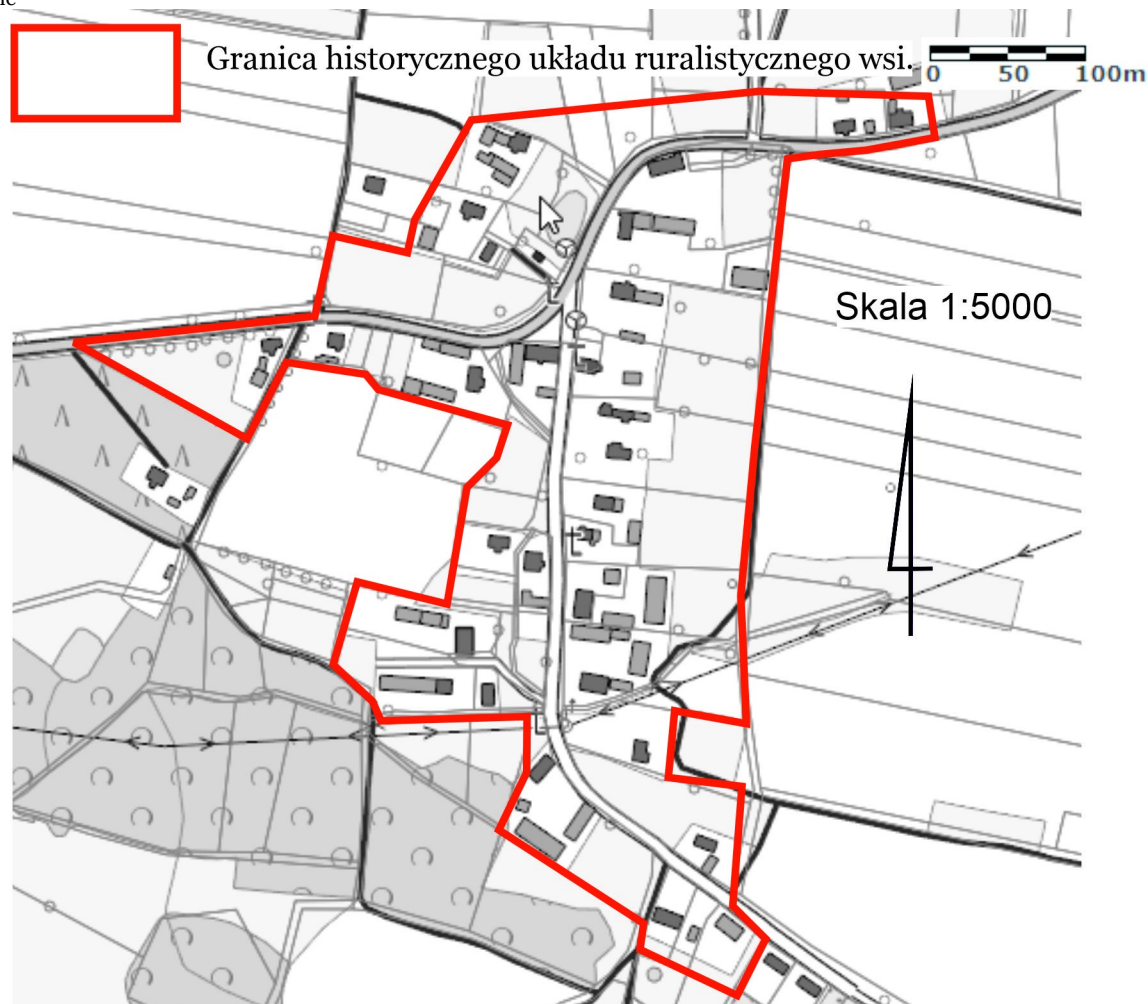
1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1163, 1315, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **WOŁOWSKI**

Gmina **WOŁÓW**

6. Współrzędne geograficzne

51°16'08"N 16°32'34"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 1201 r. - Zagoriz, Zagorizs; ok. pol. XVIII w., do 1932 r. - Sagritz.

Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi: Starsza nazwa niemiecka jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy polskiej, pierwotnej, która wywodzona jest od wyrażenia „za-góra, za-gora”.

Historia wsi i dóbr: W 1163 r. teren Zagórzyc otrzymał przy swej fundacji klasztor w Lubiążu. Zamieszkiwali tu księżęcy poddani. W 1202 r. Biskup Cyprian potwierdził klasztorowi w Lubiążu na prośbę opata Konrada dziesięcinę między innymi z Zagórzyc. Wieś płaciła ją kościołowi NMP w klasztorze. W 1315 r. Zagórzycy otrzymują od klasztoru w Lubiążu prawo niemieckie. W 1830 r., 1845 r. Zagórzycy są wsią królewską. Należą administracyjnie do okręgu wołowskiego. Cmentarz usytuowany na zachód od wsi.

Bibliografia:

- Richard Junke: Wohlauf, Geschichte des Furstentums und des Kreises von ..., Wurzburg 1965, GŚŁ 50212 II, [RJ 1965]
- Knie J.: Alphabetisch-statistisch-topographische Ubersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der konigliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845 [K. 1845, s.]
- Regesty Śląskie, pod redakcją Waclawa Korty, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5(1360), Wrocław 1992
- Schlesisches Güiter-Adressbuch. Verzeichnis samtllicher Rittergueter und selbständigen Gutsbezirke, sowie der grosseren Landguter der Provinzen Nieder- und Oberschlesien Breslau 1891,1912, 1937
- Wytyczne konserwatorskie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wołów, Wrocław 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Brieg t. IV 1785; t.VII 1787

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887, nowelizacja 1929, wydanie 1937-1940.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona terenu dawnego cmentarza (na zachód od wsi).

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023
Justyna Kość

JKość